

«ԷՅՎԻՍԻ ԲՈՆՍԱԼԹԻՆԳ ԸՆԴ ԱՈՒԴԻՏ» ՍՊԸ

«ԷԼԵԿՏՐԱԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՕՊԵՐԱՏՈՐ» ՓԲԸ

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

2021թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ՀԱՇՎԵՓԱԿՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	2
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	8

«ԷՅՎԻՍԻ ԲՈՆՍԱԼԹԻՆԳ ԸՆԴ ԱՌԴԻՏ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան, Նուբարաշեն, 10 փող, տուն 6

ՏԳՀ, Երևան, Մյասնիկյան պողոտա 5/1

Հեռ: (010) 57 28 46

ԱՌԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԼԻՑԵՆԶԻԱ 048,

ՏՐՎԱԾ ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԵՎ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ

ԿՈՂՄԻՏ -02.08.2006թ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԴԻՏՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ՓՈՐՁԱԳԵՏ ՀԱՇՎԱԳՊՀՆԵՐԻ ԴԱՆԱՏ» ՀԿ ԱՆԴԱՄ,
ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԱՄՍԱԹԻՎ՝ 2020Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 29, ՀԳԳՀ՝ 1 20 0440

ԱՆԿԱՆ ԱՌԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

*Ներկայացվում է «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր»
փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետիրոջը*

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն)՝ ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-Վարքագիր) և ՀՀ-ում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պահանջները՝ այդ կանոնների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար՝

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններին օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն մենք՝

- ✦ հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ✦ ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- ✦ գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը,
- ✦ եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների վերաբերյալ էական անորոշություն, որը կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը՝ դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը,
- ✦ գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը,

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցվում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հետ աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

04 մայիսի 2022թ.

Գլխավոր տնօրեն՝

Աուդիտոր՝

Մերս Պետրոսյան

Արփինե Արաքյան

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	7 529 490	6 449 750
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	5	5 240 542	5 980 491
Ոչ նյութական ակտիվներ	6	365 817	200 041
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	7	21 264	110 421
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		13 157 113	12 740 703
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	194 040	207 059
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	257 494	297 948
Ժամկետային ավանդներ	10	590 000	912 000
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	50 279	20 146
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		1 091 813	1 437 153
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		14 248 926	14 177 856
ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Համալրված բաժնետիրական կապիտալ	12	1 910 748	1 910 748
Վերագնահատման պահուստ	12	491 103	491 103
Զբաղիված շահույթ (չծածկված վնաս)	12	2 674 432	1 442 208
Ընդամենը սեփական կապիտալ		5 076 283	3 844 059
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	13	7 913 514	8 763 077
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	14	60 390	88 228
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	495 004	557 203
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		8 468 908	9 408 508
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	13	377 377	451 221
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	16	326 358	474 068
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		703 735	925 289
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		14 248 926	14 177 856

Գլխավոր տնօրեն՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

[Signature] Մ. Մնացականյան
[Signature] Լ. Մելքոնյան

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2022թ. մայիսի 4-ին: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (ԼՋ 8-33)

**Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծարունակվող գործունեություն			
Հասույթ	17	1 773 091	2 029 112
Վանաքի ինքնարժեք	17	(1 029 714)	(1 063 818)
Համախառն շահույթ (վնաս)		743 377	965 294
Վարչական ծախսեր	18	(558 536)	(549 347)
Այլ եկամուտ	19	197 418	113 129
Այլ ծախսեր	19	(23 533)	(123 599)
Ֆինանսական եկամուտ	20	58 948	90 692
Ֆինանսական ծախսեր	20	(306 387)	(269 423)
Այլ օգուտ (կորուստ)	21	1 122 542	(981 782)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան հարկումը		1 233 829	(755 036)
Շահութահարկի գծով ծախս	22	(1 605)	(84 377)
Ծարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)		1 232 224	(839 413)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1 232 224	(839 413)

Պետական տնօրեն՝
Վերականգնող հաշվապահ՝

[Signature] Մ. Մնացականյան
[Signature] Լ. Մելքոնյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (Էջ 8-33)

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

Հազար ՀՀ դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ (շժաձկված վնաս)	Ընդամենը
2020թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1 910 748	491 103	2 300 546	4 702 397
Շարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)	-	-	(839 413)	(839 413)
Շահաբաժիններ	-	-	(18 925)	(18 925)
2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1 910 748	491 103	1 442 208	3 844 059
2021թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1 910 748	491 103	1 442 208	3 844 059
Շարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)	-	-	1 232 224	1 232 224
Շահաբաժիններ	-	-	-	-
2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1 910 748	491 103	2 674 432	5 076 283

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

[Signature] Մ. Յուսեփյան
[Signature] Լ. Մելքոնյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (ԼՋ 8-33)

**Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

Հազար ՀՀ դրամ

2021թ դեկտեմբերի
31-ին ավարտված
տարի

2020թ դեկտեմբերի
31-ին ավարտված
տարի

**Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը
Գործառնական գործունեությունից դրամական
միջոցների հոսքեր**

20 146

21 089

Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ
Այլ մուտքեր

2 352 914

2 563 273

55

10151

Ստացված տոկոսներ

39 700

60 961

Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ

(638 982)

(625 057)

Մատակարարներին և այլ կրեդիտորներին վճարված
դրամական միջոցներ

(303 522)

(562 458)

Վճարված հարկեր և պարտադիր վճարներ

(668 467)

(463 960)

Վճարված տոկոսներ

(79 503)

(83 079)

Այլ վճարումներ

(54 960)

(66 121)

Գործառնական գործունեությունից դրամական

647 235

833 710

միջոցների զուտ հոսքեր

Ներդրումային գործունեությունից դրամական

միջոցների հոսքեր

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների
վաճառքից մուտք

-

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք
բերումների գծով վճարներ

(228 195)

(102 466)

Բանկերում տեղաբաշխված ավանդներ

(760 000)

(1 282 000)

Բանկերում տեղաբաշխված ավանդների մարում

1 111 731

963 000

Ներդրումային գործունեությունից դրամական

123 536

(421 466)

միջոցների զուտ հոսքեր

Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական

միջոցների հոսքեր

Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր

453 621

304 252

Վարկերի և փոխառությունների մարումներ

(1 192 374)

(698 188)

Վճարված շահաբաժիններ

(738 753)

(412 861)

Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական

միջոցների զուտ հոսքեր

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների

32 018

(617)

զուտ (նվազում)/աճ

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը
դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա

(1 885)

(326)

Դրամական միջոցների տարեվերջի մնացորդը

50 279

20 146

Գլխավոր տնօրեն՝

Լ. Ստեփանյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Լ. Մելքոնյան

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասի մեջ գտնվող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (ԼՃ 8-33)

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Ընկերության մասին

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է 2003թ.ին: Ընկերության կանոնադրությունը գրանցվել է 03.11.2003 թ ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից, գրանցման թիվ 273.120.03639, գրանցման վկայական՝ 03Ա 062403, հարկային հաշվառման համարը՝ 01547732:

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» (ԷԷՀՕ) Ընկերությունը հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն, որի միակ բաժնետերեր Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունն է: Կառավարման լիազորությունները պատկանում են Հայաստանի Հանրապետության Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությանը: 2003թ. մայիսի 2-ի Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության թիվ 779-Ա որոշմամբ «Հայէներգո» ՓԲԸ-ի Կարգավարական Կենտրոն ստորաբաժանման և «Էներգակապ» մասնաճյուղի հիման վրա ստեղծվել է «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» (ՀՀԷՕ) փակ բաժնետիրական ընկերությունը:

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 375009, ք. Երևան, Արշակունյաց 27: Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, տնօրենների խորհուրդը և Ընկերության տնօրենը:

2021թ. Ընկերության աշխատողների ցուցակային թվաքանակը կազմել է 175 մարդ, իսկ 2020թ.՝ 176 մարդ:

1.2 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատիվ տեխնոլոգիական և տնտեսական կարգավորումը:

Գործունեության համար ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից տրվել է թիվ 0122 լիցենզիան, որի գործունեության ժամկետը մինչև 2025թ. դեկտեմբերի 9-ն է:

2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

2.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (դրամ): Այն հանդիսանում է նաև Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 ՀՀՄՍ 1 համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտի համաձայն: Ընկերությունը որոշել է պատրաստել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն՝ ենթագումարներով, երկու առանձին հաշվետվությունների փոխարեն (ֆինանսական արդյունքների մասին առանձին հաշվետվություն և, որին հետևում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն):

2.5 Նոր և փոխարինված ՖՀՄՍ կիրառումը

Ընթացիկ տարում Ընկերությունը ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2021թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող ժամանակաշրջանի համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի և ՀՀՄՄԻ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի կողմից:

2.6 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված ՖՀՄՍ-ի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 25-ում:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով: Ձեռքբերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները: Գործարկման և նման նախատարադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում, եթե դրանք անհրաժեշտ չեն ակտիվն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Մեխանիկական ուժերով կառուցվող հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը որոշվում է նույն սկզբունքներով, ինչ պաշարների ինքնարժեքը: Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները մինչև դրանց նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը հանդիսանում են անավարտ հիմնական միջոցներ և հաշվառվում են դրանց ինքնարժեքով:

Հիմնական միջոցի միավորը, որի իրական արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո պետք է հաշվառվի վերագնահատված գումարով, որն իրենից ներկայացնում է դրա իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունը եւ արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Վերագնահատումները պետք է կատարվեն բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի հաշվեկշռային արժեքը էականորեն չտարբերվի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ իրական արժեքից:

Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատվող հիմնական միջոցի միավորների իրական արժեքի փոփոխություններից: Երբ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն տարբերվում է իր հաշվեկշռային արժեքից, կատարվում է նոր վերագնահատում: Հիմնական միջոցի որոշ միավորների իրական արժեքը կարող է նշանակալիորեն եւ կամայական ձեւով փոփոխվել, հետեւաբար դրանց տարեկան վերագնահատումն անհրաժեշտ է: Նման հաճախակի վերագնահատումները անհրաժեշտ չեն հիմնական միջոցների այն միավորների համար, որոնց իրական արժեքը աննշան է փոփոխվում: Փոխարենը, կարող է անհրաժեշտ լինել վերագնահատել այդ միավորները երեք կամ հինգ տարին մեկ անգամ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության կամ վարչական կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն ընկերության որդեգրված քաղաքականության: Այս ակտիվների մաշվածությունը ևս հաշվարկվում է, երբ դրանք դառնում են պատրաստ իրենց նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ միասին: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ

պահպանման և վերանորոգման ծախսումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը հանձնվել է շահագործման՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

<i>Շենքեր, շինություններ</i>	<i>20-40 տարի</i>
<i>Փոխանցող հարմարանքներ</i>	<i>20 տարի</i>
<i>Մեքենաներ, արքավորումներ</i>	<i>5-6 տարի</i>
<i>Տրանսպորտային միջոցներ</i>	<i>10 տարի</i>
<i>Արտադրական և տնտեսական գույք</i>	<i>5 տարի</i>
<i>Համակարգչային տեխնիկա</i>	<i>1-3 տարի</i>
<i>Այլ</i>	<i>5 տարի</i>

Ակտիվի մնացորդային արժեքը և օգտակար ծառայությունը վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարեվերջի դրությամբ, եթե ակնկալիքները տարբերվում են նախորդ գնահատումներից:

3.2 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է՝

<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>10 տարի</i>
<i>Բանաձևեր, մոդուլներ, նախագծեր</i>	<i>5 տարի</i>

3.3 Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը, որը պահվում է վարձակալական եկամուտ ստանալու և/կամ դրա արժեքի աճի նպատակով, սկզբնապես հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառելով գործարքի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն առաջացել է:

Ներդրումային գույքը ապաճանաչվում է օտարման ժամանակ, կամ, երբ ներդրումային գույքը մշտապես հանվում է օգտագործումից, և ապագա տնտեսական օգուտներ չեն ականկալվում օտարումից:

3.4 Վարձակալություններ

Պայմանագրի կնքման պահին Ընկերությունը պետք է գնահատի արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալության տարրեր: Պայմանագիրը համարվում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալության տարր, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, վարձակալը պետք է ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, վարձակալը պետք է չափի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնական արժեքով:

Մեկնարկի ամսաթվին վարձակալը պետք է չափի վարձակալության գծով պարտավորությունը՝ այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռևս չեն վճարվում այդ ամսաթվին: Վարձավճարները պետք է գեղջվեն կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել: Եթե

այդ դրույթը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, վարձակալը պետք է կիրառի վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույթը:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո, վարձակալը վարձակալության գծով պարտավորությունը պետք է չափի՝

ա) ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը,

բ) նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար կատարված վարձավճարները, և

գ) վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար ցանկացած վերանայում կամ վարձակալության վերափոխում:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո, վարձակալը պետք է չափի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը՝ կիրառելով սկզբնական արժեքի (ինքնարժեքի) մոդելը, եթե վարձակալը չի կիրառում վերևի պարբերությամբ չափման մոդելը:

Վարձատուն պետք է իր վարձակալություններից յուրաքանչյուրը դասակարգի կամ որպես գործառնական վարձակալություն կամ որպես ֆինանսական վարձակալություն:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, եթե փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես գործառնական, եթե չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Վարձատուն գործառնական վարձակալությունից ստացվող վարձավճարները պետք է ճանաչի որպես եկամուտ կամ գծային հիմունքով, կամ մեկ այլ պարբերական հիմունքով:

3.5 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ օտարման խմբերը, որոնք ներառում են ակտիվներ և պարտավորություններ, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող, եթե դրանց հաշվեկշռային արժեքը փոխհատուցվելու է հիմնականում վաճառքի գործարքի, այլ ոչ թե շարունակական օգտագործման միջոցով: Այս պայմանը համարվում է բավարարված միայն այն ժամանակ, երբ վաճառքը խիստ հավանական է և ոչ ընթացիկ ակտիվը կամ օտարման խումբը մատչելի է անմիջական վաճառքի համար իր ներկա վիճակում: Ընկերության ղեկավարությունը պետք է պարտավորված լինի վաճառելու ակտիվը, և պետք է ակնկալվի, որ դասակարգման ամսաթվից հետո մեկ տարվա ընթացքում վաճառքը կբավարարի որպես ավարտված վաճառք ճանաչելու պայմաններին:

Անմիջականորեն նախքան դասակարգումը ակտիվները կամ օտարման խմբերը վերաչափվում են համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այնուհետև, որպես վաճառքի համար դասակարգված ակտիվները կամ օտարման խմբերը չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումներ, նվազագույնով:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ընդհատված գործունեությունից եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են շարունակական գործունեության եկամուտներից և ծախսերից առանձին՝ մինչև շահութահարկից հետո գուտ գումարի մակարդակը:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների գծով մաշվածություն կամ ամորտիզացիա չի հաշվարկվում:

3.6 Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված՝ արտարժույթային շուկա ներում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով:

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը, սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոգվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

3.7 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և հնարավոր իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների հնարավոր իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջին մուտք, առաջին ելք» բանաձևով: Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ ծրագրերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը որոշվում է դրանց կոնկրետ ծախսումների հստակ առանձնացման միջոցով:

Երբ պաշարները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը ճանաչվում է որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը: Պաշարների ինքնարժեքի՝ մինչև իրացման գուտ արժեք ցանկացած իջեցման գումար, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը: Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որը առաջացել է իրացման գուտ արժեքի աճից, ճանաչվում է որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

3.8 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները), և պարգևավճարները:

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց գեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո:

3.9 Հասույթ

Ընկերությունը պետք է ճանաչի հասույթ, երբ (կամ այնքանով, որքանով) բավարարում է կատարման պարտականությունը՝ խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը (այսինքն՝ ակտիվը) փոխանցելով գնորդին: Ակտիվը համարվում է փոխանցված, երբ (կամ այնքանով, որքանով) գնորդն այդ ակտիվի նկատմամբ ձեռք է բերում հսկողություն:

Երբ (կամ այնքանով, որքանով) խոստացված պարտականությունը կատարվում է, Ընկերությունը պետք է ճանաչի որպես հասույթ՝ գործարքի գնի այն մասը, որը վերագրվում է տվյալ կատարման պարտականությանը:

Գործարքի գինը որոշելիս՝ Ընկերությունը պետք է դիտարկի պայմանագրի պայմանները և իր սովորական բիզնես գործելակերպը: Գործարքի գինը հատուցման այն գումարն է, որն Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ, որպես փոխանակում, գնորդին խոստացված ապրանքները կամ ծառայությունները փոխանցելու դիմաց, բացառությամբ երրորդ կողմերի անունից հավաքագրված գումարները:

3.10 Հարկեր

Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից:

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, չօգտագործված հարկային վնասների և գեղչերի համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն հարկային դրույքաչափերով, որոնք նախատեսվում են կիրառել այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվը կիրացվի կամ պարտավորությունը կմարվի՝ հիմք ընդունելով հարկերի դրույքաչափերը և հարկային օրենքները, որոնք գործում են հաշվետու ժամանակաշրջանում:

Շահույթից կամ վնասից դուրս ճանաչված հոդվածներին վերաբերող հետաձգված հարկերը ճանաչվում են շահույթից կամ վնասից դուրս: Հետաձգված հարկային հոդվածները ճանաչվում են՝ հիմքում ընկած գործարքներից կախված կամ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե առկա է ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվն ու պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝ նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն առկա է մտադրություն հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվները իրացնել գուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները:

Իրացման հարկեր (անուղղակի հարկեր)

Հասույթը, ծախսերը և ակտիվները ճանաչվում են գուտ իրացման հարկերից՝ բացառությամբ

(ա) երբ իրացման հարկն առաջացել է այնպիսի ակտիվների կամ ծառայությունների գնումից, որի գծով այն չի հատուցվում հարկային մարմինների կողմից: Այս դեպքում հարկը ճանաչվում է որպես ակտիվի ձեռքբերման ինքնարժեքի մաս կամ որպես ծախսային հոդված

(բ) դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերն արտացոլելիս, որոնք ներկայացված են իրացման հարկերի գումարը ներառյալ

Հարկային մարմիններից հատուցման ենթակա կամ պարտավորություն հանդիսացող իրացման հարկերի գծով գումարները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտք:

3.11 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ընկերության ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորություններն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում: Սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը պետք է առևտրային դեբիտորական պարտքերը չափի իրենց գործարքի գնով (ինչպես դա սահմանված է ՀՀՄՍ 09-ով), եթե դեբիտորական պարտքերը չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ:

Բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, սկզբնական ճանաչման պահին պետք է ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափի իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո Ընկերությունը պետք է ֆինանսական ակտիվը համապատասխան չափի՝

- ա) ամորտիզացված արժեքով.
- բ) իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով.
- գ) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ընկերությունը պետք է դասակարգի բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, բացառությամբ՝ «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական պարտավորությունների:

Ընկերությունը պետք արժեգրկման պահանջները կիրառի այն ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, և այն ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով:

Ընկերությունը պետք է ճանաչի կորստի պահուստ ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը պետք է ֆինանսական գործիքի համար կորստի պահուստը չափի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող կորուստներին հավասար

գումարով, եթե այդ ֆինանսական գործիքի համար պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն մեծացել է:

Ընկերությունը շահույթում կամ վնասում, որպես արժեգրվումից օգուտ կամ կորուստ, պետք է ճանաչի ակնկալվող պարտքային կորուստների (կամ դրանց հակադարձումների) այն գումարը, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կորստի պահուստը ճշգրտվի մինչև այն գումարը, որը պահանջվում է ճանաչել սույն ստանդարտին համապատասխան:

3.12 Կանխավճարներ

Կանխավճարները հաշվեկշռում ընդգրկվում են արժեգրվման պահուստով նվազեցման արժեքով: Կանխավճարները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ այն պարագայում, երբ կանխավճարին վերաբերվող ապրանքները կամ ծառայությունները նախատեսվում է ձեռք բերել մեկ տարի հետո կամ երբ կանխավճարները վերաբերում են ակտիվներին, որոնք դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Ակտիվի ձեռքբերման համար կանխավճարները հաշվեգրվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին այն ժամանակ, երբ Ընկերությանն է անցնում ակտիվի տիրապետումը և հնարավոր է դառնում, որ ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն: Այլ կանխավճարները դուրս են գրվում շահույթ կամ վնաս կանխավճարին վերաբերող ապրանքները կամ ծառայությունները ձեռք բերելու պահին: Եթե կան հայտանիշներ, որ կանխավճարին վերաբերող ակտիվները, ապրանքները կամ ծառայությունները չեն ստացվելու, կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում և համապատասխան արժեգրվման վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3.13 Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար: Չեղյման դրույքը պետք է լինի այն դրույքը՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները պետք է վերանայվեն և ճշգրտվեն՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականը արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը պետք է հակադարձվի:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց բացահայտվում են, երբ տնտեսական օգուտների մուտքը հավանական է համարվում:

Պայմանական պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում այն դեպքում, երբ հավանական է պարտավորությունը լուծելու համար տնտեսական օգուտների արտահոսք և այդ արտահոսքը կարող է խելամտորեն գնահատվել: Դրանք բացահայտվում են այնքան ժամանակ, մինչև տնտեսական օգուտները մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է:

3.14 Շնորհներ

Շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային շնորհները, չպետք է ճանաչվեն, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ Ընկերությունը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները և շնորհները ստացվելու են:

Շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Ընկերությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները: Երբ շնորհը վերաբերում է ակտիվներին, այն ճանաչվում է որպես հետաձգված եկամուտ և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառվում է հավասարաչափ գումարներով՝ համապատասխան ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում:

Շնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Ընկերությունը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված

հետագա ծախսումների, պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Ընկերությունը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

3.15 Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվների ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը (որոնք այն ակտիվներն են, որոնց անհրաժեշտ է ժամանակի զգալի հատված, որպեսզի պատրաստ լինեն ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար), ավելացվում են այդ ակտիվների ինքնարժեքին, մինչև որ ակտիվներն ըստ էության պատրաստ են դառնում դրանց մտադրված օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Որակավորվող ակտիվի համար ձեռք բերված փոխառության ժամանակավորապես ազատ միջոցների ներդրումից ստացված եկամուտը նվազեցվում է այդ ակտիվի վրա կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումներից:

Փոխառության մյուս ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք առաջանում են:

3.16 Սխալներ

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալներ.

Ընկերության մեկ կամ մեկից ավելի նախորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվություններում կատարած բացթողումներն ու խեղաթյուրումներն են, որոնք առաջանում են այն արժանահավատ տեղեկատվությունը չօգտագործելու կամ ոչ ճիշտ օգտագործելու արդյունքում, որը՝

ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել էին հրապարակման համար.

բ) խելամտորեն ակնկալվում է, որ կարող էր ստացվել և հաշվի առնվել այդ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և ներկայացնելիս:

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալը պետք է ուղղվի հետընթաց վերահաշվարկմամբ, բացառությամբ երբ անհրաժեշտ է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը: Եթե անհրաժեշտ է որոշել մեկ կամ ավելի նախորդող ժամանակաշրջաններ ներառող հաշվետվություններում ներկայացված համադրելի տեղեկատվության վրա կոնկրետ ժամանակաշրջանին վերաբերող սխալի հետևանքները, ապա Ընկերությունը պետք է վերահաշվարկի այն ամենավաղ ժամանակաշրջանի (որը կարող է լինել ընթացիկ ժամանակաշրջանը) ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները, որի համար հետընթաց վերահաշվարկումն իրագործելի է:

3.17 Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը պետք է ճանաչվի առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում եւ հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների եւ պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որեւէ հոդվածի հետ, այն պետք է ճանաչվի համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, ապա այն դիտվում է որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

3.18 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընկերությունը պետք է փոփոխի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է որևէ ՖՀՄՄ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների եւ դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի եւ իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ եւ տեղին տեղեկատվության ներկայացմանը:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետընթաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհրազորելի է որոշել կամ այդ փոփոխության ազդեցությունը կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա, կամ դրա կուտակային ազդեցությունը:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառում է հետընթաց, ապա պետք է ճշգրտի ամենավաղ ներկայացված նախորդող ժամանակաշրջանի սեփական կապիտալի համապատասխան հոդվածների սկզբնական մնացորդները, որոնց առնչվում են փոփոխությունները, ինչպես նաև յուրաքանչյուր ներկայացված նախորդող ժամանակաշրջանի համար բացահայտված այլ համադրելի գումարներն այնպես, կարծես թե հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը ի սկզբանե կիրառվել է:

Եթե անհրազորելի է որոշել մեկ կամ ավելի նախորդող ժամանակաշրջաններ ներառող հաշվետվությունների փաթեթում բացահայտված համադրելի տեղեկատվության վրա կոնկրետ ժամանակաշրջանին վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխության հետեւանքները, ապա Ընկերությունը ակտիվների եւ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների նկատմամբ կիրառում է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը՝ սկսած այն ամենավաղ ժամանակաշրջանի (որը կարող է լինել ընթացիկ ժամանակաշրջանը) սկզբից, որի համար հետընթաց կիրառումն իրազորելի է: Միաժամանակ, Ընկերությունը պետք է կատարի այդ ժամանակաշրջանում սեփական կապիտալի այն հոդվածների սկզբնական մնացորդների համապատասխան ճշգրտումներ, որոնց առնչվում են այդ փոփոխությունները:

Երբ Ընկերության համար անհրազորելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետեւանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների եւ սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը:

3.19 Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, սակայն մինչև ֆինանսական հաշվետվությունները հրապարակման համար վավերացնելը, շահաբաժինները չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, քանի որ այդ ժամանակ պարտականությունն առկա չէ:

4. Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	Շենքեր, շինություններ, կառուցվածքներ, հողամասեր	Փոխանցող հարմա- րանքներ	Մեքենա – սարքավո- րումներ	Տրանսպոր- տային միջոցներ	Տնտեսական գույք, արտադրական գույք, այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
2020թ հունվարի 1-ի դրությամբ	4 370 669	3 166 399	3 652 282	203 095	550 931	11 943 376
Ավելացումներ	1 341	86 317	2 004	268	26 066	115 996
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	-	(126 332)	-	(9 506)	(135 838)
Վերադասակարգումներ	-	(156 039)	92 949	-	(42 066)	(105 156)
2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 372 010	3 096 677	3 620 903	203 363	525 425	11 818 378
2021թ հունվարի 1-ի դրությամբ	4 372 010	3 096 677	3 620 903	203 363	525 425	11 818 378
Ավելացումներ	411 735	835 645	141 048	7 300	112 243	1 507 971
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	-	(139 278)	-	(32 803)	(172 081)
Վերադասակարգումներ	-	-	-	-	-	-
2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 783 745	3 932 322	3 622 673	210 663	604 865	13 154 268
Կուտակված մաշվածություն						
2020թ հունվարի 1-ի դրությամբ	87 781	1 402 195	3 259 890	102 020	64 329	4 916 215
Տարվա ծախս	64 055	146 959	234 265	14 960	16 279	476 518
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	-	(123 801)	-	(9 506)	(133 307)
Վերադասակարգումներ	-	(156 071)	38 161	-	227 112	109 202
2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	151 836	1 393 083	3 408 515	116 980	298 214	5 368 628
2021թ հունվարի 1-ի դրությամբ	151 836	1 393 083	3 408 515	116 980	298 214	5 368 628
Տարվա ծախս	78 728	188 914	77 090	14 936	32 926	392 594
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	-	(123 117)	-	(13 327)	(136 444)
Վերադասակարգումներ	-	-	-	-	-	-
2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	230 564	1 581 997	3 362 488	131 916	317 813	5 624 778
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 220 174	1 703 594	212 388	86 383	227 211	6 449 750
2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 553 181	2 350 325	260 185	78 747	287 052	7 529 490

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը հաշվառում է 3 068 422 հազար ՀՀ դրամի սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ, որոնց մնացորդային արժեքը զրո է, իսկ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը հաշվառում է 3 365 456 հազար ՀՀ դրամի սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ, որոնց մնացորդային արժեքը զրո է:

2021թ. և 2020թ. մաշվածության ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ՝

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վաճառքի ինքնարժեք	306 401	413 267
Վարչական ծախսեր	86 193	63 251
Ընդամենը	392 594	476 518

5. Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	Տեղակայման ենթական սարքավորումներ	Հիմնական միջոցների վրա կապիտալացվող հետագա ծախսումներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք			
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	321 792	5 141 381	5 463 173
Ավելացումներ	(54 300)	571 618	517 318
Նվազեցումներ	-	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	267 492	5 712 999	5 980 491
Ավելացումներ	-	921 885	921 885
Նվազեցումներ	-	(1 661 834)	(1 661 834)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	267 492	4 973 050	5 240 542

6. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	248 562	249 012	497 574
Ավելացումներ	-	23 051	23 051
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	248 562	272 063	520 625
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	248 562	272 063	520 625
Ավելացումներ	213 858	-	213 858
Օտարումներ, դուրս գրումներ	(73 308)	(30 315)	(103 623)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	389 112	241 748	630 860

Կուտակված մաշվածություն

2020թ հունվարի 1-ի դրությամբ	105 499	176 140	281 639
Տարվա ծախս	16 517	22 428	38 945
Նվազեցումներ	-	-	-
2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122 016	198 568	320 584
2021թ հունվարի 1-ի դրությամբ	122 016	198 568	320 584
Տարվա ծախս	16 272	31 810	48 082
Նվազեցումներ	(73 308)	(30 315)	(103 623)
2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64 980	200 063	265 043
Զուտ հաշվեկշռային արժեք			
2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	126 546	73 495	200 041
2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	324 132	41 685	365 817

7. Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տրված կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվներ ձեռք բերելու համար	21 264	110 421
Ընդամենը	21 264	110 421

Կանխավճարը փոխանցվել է համաձայն 27.10.2017թ կնքված պայմանագրի Consortium Redinet CJSC ընկերությանը՝ Ասիական զարգացման բանկից ստացված վարկի հաշվին՝ Սկադա ծրագրի սարքավորումների ձեռքբերման համար: 2018թ. - 2021թ ձեռք են բերվել Սկադա ծրագրի սարքավորումներ և կատարվել են համապատասխան աշխատանքներ:

8. Պաշարներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նյութեր	10 932	5 154
Վառելիք	4 040	10 141
Պահեստամասեր (SCADA)	177 021	190 798
Այլ	2 047	966
Ընդամենը	194 040	207 059

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված պաշարներ:

Հաշվետու տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմել է 34 967 հազար ՀՀ դրամ (2020թ՝ 21 806 հազար դրամ):

9. Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դերիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	188 595	189 594
Դերիտորական պարտքեր գործառնական վարձակալության գծով	34 098	20 748
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային պարտքեր	222 693	210 342
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	8 322	52 728
Դերիտորական պարտքեր բյուջեին շահութահարկի գծով	-	-
Դերիտորական պարտքեր բյուջեին ԱԱՀ գծով	4 685	5 010
Դերիտորական պարտքեր բյուջեին այլ պարտադիր վճարների գծով	19 248	29 731
Այլ ընթացիկ դերիտորական պարտքեր	2 546	137
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր	257 494	297 948

Ընկերության դերիտորական պարտքերի մարման միջին տևողությունը 2021թ կազմել է 45 օր, իսկ 2020թ՝ 35 օր: Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դերիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

10. Ժամկետային ավանդներ

Հազար ՀՀ դրամ	Ընթացիկ	Ընդամենը
2020թ հունվարի 1-ի դրությամբ	593 000	593 000
Ավելացում	1 282 000	1 282 000
Պակասեցում	(963 000)	(963 000)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	912 000	912 000
Ավելացում	760 000	760 000
Պակասեցում	(1 082 000)	(1 082 000)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	590 000	590 000

Ընկերության ֆինանսական ներդրումները կարճաժամկետ բանկային ավանդներն են, որոնցում Ընկերությունը տեղաբաշխում է իր ժամանակավոր ազատ դրամական միջոցները:

11. Դրամական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ բանկային հաշիվներում	50 279	20 146
Կանխիկ դրամը դրամարկղում	-	-
Ընդամենը	50 279	20 146

12. Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերությունը ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ունեցել է 316,349 հատ սովորական բաժնետոմսեր՝ յուրաքանչյուրը 6040 դրամ արժեքով: Այն ամբողջությամբ տեղաբաշխված է և պատկանում է Հայաստանի Հանրապետությանը:

Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունը կուտակված շահույթի հաշվին պետք է ստեղծի պահուստային կապիտալ, որը կարգավորված է Ընկերության կանոնադրությամբ: Այն օգտագործվելու է վնասների ծածկման, շահաբաժինների վճարման և կանոնադրական կապիտալի ավելացման նպատակներով:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պահուստային կապիտալ չի ձևավորել:

Վերագնահատման պահուստ և Զբաղիված շահույթ (չծածկված վնաս)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վերագնահատման պահուստի և չբաղիված շահույթի մնացորդները կազմել են համապատասխանաբար 491,103 հազար դրամ և 2,674,432 հազար դրամ:

Շահաբաժիններ

Ընկերությունը 2021թ. շահաբաժին չի հայտարարել, իսկ 2020 թվականի համար հայտարարել է շահաբաժին 18,925 հազար ՀՀ դրամ:

13. Վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկեր	7 913 514	8 763 077
	7 913 514	8 763 077
Ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկերի կարճաժամկետ մաս	377 377	451 221
	377 377	451 221
	8 290 891	9 214 298

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գործող վարկերի և փոխառությունների վերաբերյալ առկա է հետևյալ տեղեկատվությունը:

Փոխառությունը տրամադրողի անվանումը	Չափ- ման միավոր	Փոխառության պայմ. N-ը, տրման տարեթիվը	Վարկի տարեկան տոկոս	Փոխա- ռության մարման ժամկետը	Հաշվեկշ- ռային արժեք 31.12.2021	Հաշվեկշ- ռային արժեք 31.12.2020
Համաշխարհային բանկ	ԱՄՆ դոլար	12.05.2005թ.	Libor + 0.5%	05.12.2023թ	23 194	37 457
Ճապոնական բանկ	Ճապոնա կան յեն	04.05.2007թ.	1.8	10.02.2029թ	1 922 781	2 537 244
Ասիական գարգացման բանկ ՀՀ	Դրամ	16.05.2015 թ.	3,14	16.05.2040թ	5 670 948	6 553 927
կառավարություն Ընդամենը		16.05.2015 թ.	3,14	16.05.2040թ	673 968	85670
					8 290 891	9 214 298

14. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ	2020թ
Հունվարի 1-ի դրությամբ	88 228	115 157
Եկամուտներում ճանաչված	(27 838)	(26 929)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	60 390	88 228

15. Հետաձգված հարկ

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ / (պարտավորություններ)

Հազար ՀՀ դրամ	Հետաձգված հարկային ակտիվներ		Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		Չուտ հետաձգված հարկ	
	2021թ.	2020թ.	2021 թ.	2020թ.	2021 թ.	2020թ.
Հիմնական միջոցներ	-	-	356 023	355 187	(356 023)	(355 187)
Վարկեր և փոխառություններ	-	-	144 798	205 950	(144 798)	(205 950)
Վաստակած արձակուրդայինի գծով պահուստ	5 817	3 934	-	-	5 817	3 934
Ընդամենը	5 817	3 934	500 821	561 137	(495 004)	(557 203)

Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում

Հազար ՀՀ դրամ	2020թ հունվարի 1-ի դրությամբ	Եկամտում ճանաչված	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Եկամտում ճանաչված	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հիմնական միջոցներ	(331 725)	(23 462)	(355 187)	(836)	(356 023)
Վարկեր և փոխառություններ	(246 242)	40 292	(205 950)	61 152	(144 798)
Վաստակած արձակուրդայինի գծով պահուստ	4 176	(242)	3 934	1 883	5 817
Չուտ հետաձգված հարկ	(573 791)	16 588	(557 203)	62 199	(495 004)

Այլ հետաձգված հարկեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հետաձգված հարկեր նվազագույն շահութահարկի գծով	-	-
Ընդամենը	-	-

16. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	162 859	258 955
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ պարտքերում ընդգրկված ֆինանսական պարտավորություններ	162 859	258 955
Ստացված կանխավճարներ	1 200	-
Պարտքեր հարկերի եւ այլ պարտադիր վճարների գծով	92 818	147 916
Հատուցումներ աշխատակիցներին	36 782	44 769
Կրեդիտորական պարտքեր առհաշիվ գումարների գծով	385	574
Չօգտագործած արձակուրդի գծով պահուստ	32 314	21 854
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	326 358	474 068

Ընկերության կրեդիտորական պարտքերի մարման միջին տևողությունը 2021թ կազմել է 75 օր, իսկ 2020թ՝ 114 օր: Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություն, որն ապահովում է բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարումը:

Հարկերի և պարտադիր վճարների գծով կրեդիտորական պարտքը բաղկացած է հետևյալից՝

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Շահութահարկ	38 247	89 103
Եկամտային հարկ	20 399	26 419
Ավելացված արժեքի հարկ	31 245	29 215
Հողի հարկ	-	-
Գույքահարկ	-	1 262
Այլ	2 927	1 917
Ընդամենը	92 818	147 916

17. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք

Հասույթ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կարգավորման ծառայությունից	1 574 296	1 714 741
Արտահանման ծառայությունից	197 565	314 371
Կապի ծառայությունից	1 230	-
Ընդամենը	1 773 091	2 029 112

Վաճառքի ինքնարժեք

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ	515 406	520 018
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	354 247	413 267
Հումք և նյութեր	22 910	15 420
Այլ կազմակերպությունների կողմից կատարված աշխատանքներ և մատուցված ծառայություններ	115 113	129 524
Այլ	-	7 627
Ընդամենը	1 029 714	1 063 818

18. Վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ	332 312	305 868
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	86 429	102 196
Գործուղման և ներկայացուցչական	8 012	3 889
Փոստի, հեռահաղորդակցության	10 787	8 445
Գրասենյակային, կոմունալ	14 126	18 295
Բանկային, աուդիտորական և խորհրդատվական	2 185	3 037
Հիմնական միջոցների նորոգում և սպասարկում	9 002	13 953
Էլեկտրոնային	23 292	21 923
Պահպանության գծով	23 493	22 700
Վարձակալության գծով	15 069	18 840
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	2 028	10 011
Այլ	31 801	20 190
Ընդամենը	558 536	549 347

19. Այլ եկամուտներ և ծախսեր

Այլ եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարձակալությունից եկամուտներ	183 407	106 892
Չլիցենզավորված գործունեությունից եկամուտներ	8 730	4 734
Այլ պաշարների վաճառքից եկամուտ	5 226	357
Եկամուտներ տույժերից և տուգանքներից		109
Այլ եկամուտներ	55	1 037
Ընդամենը	197 418	113 129

Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	2 084	12 131
Դրամական օգնության գծով ծախսեր	18 784	23 926
Չլիցենզավորված գործունեությունից ծախսեր	1 000	81 810
Այլ ծախսեր	1 665	5 732
Ընդամենը	23 533	123 599

20. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր

Ֆինանսական եկամուտներ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկային ավանդներ	58 948	90 692
Ընդամենը	58 948	90 692

Ֆինանսական ծախսեր

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	306 387	269 423
Ընդամենը	306 387	269 423

21. Այլ օգուտ (կորուստ)

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտ	1 335 370	543 462
Փոխարժեքային տարբերություններից ծախս	(240 666)	(1 553 247)
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	27 838	28 003
	1 122 542	(981 782)

22. Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ շահութահարկ՝		
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	63 804	100 965
Հետաձգված հարկեր		
Ժամանակային տարբերությունների ծագում և հակադարձում	(62 199)	(16 588)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված շահութահարկի գծով ծախս / (օգուտ)	1 605	84 377

23. Ֆինանսական գործիքներ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.11-ում:

Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաներ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	50 279	20 146
Դերիտորական պարտք վաճառքների գծով	222 693	210 342
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	590 000	912 000
Ընդամենը	862 972	1 142 488

Ֆինանսական պարտավորություններ

	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային այլ կրեդիտորական պարտքեր	162 859	258 955
Վարկեր և փոխառություններ	8 290 891	9 214 298
Ընդամենը	8 453 750	9 473 253

24. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է շուկայական (որը ներառում է արտարժույթային), պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ընկերության գործունեությունն ուղղակիորեն ենթարկվում է արտարժույթային, տոկոսադրույքային ռիսկերի փոփոխությունների ազդեցությանը և կապիտալի գնային ռիսկին:

բ) Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր այլ արժույթից տարբեր այլ արժույթով արտահայտված վաճառքների, ձեռքբերումների և փոխառությունների հետ: Արտարժույթի ռիսկ հիմնականում առաջացնում են ԱՄՆ դոլարը և Ճապոնական յենը:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև:

Հոդված 2021թ.	Ճապոնական իեն`ՀՀ դրամով վերահաշվարկված	ԱՄՆ դոլար` ՀՀ դրամով վերահաշվարկված	SDR դրամով վերահաշվարկված
Ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	1 922 781	23 194	5 670 948
Զուտ արդյունք	(1 922 781)	(23 194)	(5 670 948)

Հոդված 2020թ.	Ճապոնական իեն`ՀՀ դրամով վերահաշվարկված	ԱՄՆ դոլար` ՀՀ դրամով վերահաշվարկված	SDR դրամով վերահաշվարկված
Ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	2 537 244	37 457	6 553 927
Զուտ արդյունք	(2 537 244)	(37 457)	(6 553 927)

	2021թ.	2020թ.
Ճապոնական յեն	41,70	50,63
ԱՄՆ դոլար	480,14	522,59
SDR	672,00	752,67

Զգայունության վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը` ԱՄՆ դոլարի և Ճապոնական յենի և Եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2020թ.` 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2020թ.` 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում դրանց փոխարկումը` փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2020թ.` 10%): Զգայունության վերլուծությունը ներառում է կապակցված և ոչ կապակցված կողմերից վարկերը և փոխառությունները: Բացասական ցուցանիշը նվազում է վկայում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և սեփական կապիտալում, երբ դրամն արժեզրկվում է համապատասխան արժույթի նկատմամբ:

	Սեփական կապիտալ	Շահույթ կամ վնաս
2021թ.		
ԱՄՆ դոլար (10% ամրապնդում)	(2 319)	(2 319)
Ճապոնական իեն (10% ամրապնդում)	(192 278)	(192 278)
SDR (10% ամրապնդում)	(567 095)	(567 095)
2020թ.		
ԱՄՆ դոլար (10% ամրապնդում)	(3 746)	(3 746)
Ճապոնական իեն (10% ամրապնդում)	(253 724)	(253 724)
SDR (10% ամրապնդում)	(655 393)	(655 393)

զ) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում տրված փոխառությունների և ստացված վարկերի ու փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքների նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածության չափը որոշող ձևակերպված քա- դաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր ֆինանսական գործիքի առումով ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքներ կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս: Ներկայումս Ընկերությունը ունի տոկոսային ռիսկ ձևավորող փոփոխական տոկոսադրույքով թվով մեկ ֆինանսական պարտավորություն, որը տրամադրված Համաշխարհային բանկի կողմից:

Ընկերությունը չի հաշվառում ֆիքսված դրույքով ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես նաև չի նախատեսում ածանցյալ գործիքները (տոկոսադրույքի սվոպերը) որպես հեջավորման գործիքներ՝ իրական արժեքի հեջի հաշվառման մոդելի շրջանակներում: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունենա շահույթի կամ վնասի վրա:

դ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Ընկերության նկատմամբ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում պատվիրատուներից ստացման ենթակա դեբիտորական պարտքերի և այլ անձանց տրված փոխառությունների գծով: Ընկերությունը չի պահանջում գրավ ֆինանսական ակտիվների գծով: Պարտավորությունների կատարման գծով ռիսկերի գնահատումներ իրականացվում են որոշակի սահմանները գերազանցող գումարներ պահանջող հաճախորդների համար, բացառությամբ կապակցված կողմերի:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

31.12.2021թ դրությամբ վաճառքների գծով 188 595 հազար դրամ դեբիտորական պարտքից 156 076 հազար դրամը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ գծով է, իսկ 30 169 հազար դրամը՝ «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ գծով է:

Ֆինանսական ներդրումներ

Ընկերությունը սահմանափակում է իր վարկային ռիսկը՝ ներդրումներ կատարելով միայն բանկային ավանդներում:

Ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը: Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

Հաշվեկշռային արժեք

	2021թ	2020թ
Ֆինանսական ներդրումներ	590 000	912 000
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	222 693	212 855
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	50 279	21 089
Ընդամենը	862 972	1 145 944

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով վարկային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների:

Հազար ՀՀ դրամ

Հաշվեկշռային արժեք

	2021թ	2020թ
Տեղական	222 693	212 855
Ընդամենը	222 693	212 855

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով վարկային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն ըստ հաճախորդների տեսակների:

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2021թ	2020թ
Իրավաբանական անձինք և կազմակերպություններ	222 693	212 855
Ֆիզիկական անձինք	-	-
Ընդամենը	222 693	212 855

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ		2020թ	
Ոչ ժամկետանց	222 693		212 855	
Ժամկետանց, բայց ոչ արժեզրկված՝				
0-90 օր				
91-120 օր	-		-	
120 օրից ավելի				
	222 693		212 855	

ե) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Ընկերության մոտեցումն է ապահովել բավարար իրացվելիություն բնականոն և արտակարգ իրավիճակներում պարտավորությունները կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Ընկերության համբավը վտանգելու:

Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են վարկերը՝ բացահայտված ծանոթագրություն 13-ում:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (գուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա), հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
Ընդհանուր վարկեր	8 290 891		9 214 298	
Հանած դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(50 279)		(20 146)	
Զուտ պարտավորություն	8 240 612		9 194 152	
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	5 076 283		3 844 059	
Ընդհանուր կապիտալ	13 316 895		13 038 211	
Ֆինանսական լծակ	61,88		70,52	

Իրական արժեք

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

25. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

- ✚ *Ծանոթագրություն 4 – հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ*
- ✚ *Ծանոթագրություն 6 – Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետ*
- ✚ *Ծանոթագրություն 13 – վարկեր և փոխառություններ*
- ✚ *Ծանոթագրություն 15 – հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ*

Ապագայի վերաբերյալ ենթադրությունների, ինչպես նաև գնահատման անորոշության հիմնական այլ աղբյուրների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ✚ *Ծանոթագրություն 27 – պայմանականություններ*

26. Պարտավորվածություններ

Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածություններ

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը գործառնական վարձակալությամբ վերցրել է օպտիկամալուխային գծեր և ռադիոէլեկտրոնային միջոցների հաճախականություններ: Պայմանագրերը կարող են չեղյալ համարվել փոխադարձ համաձայնությամբ:

Ընկերությունը որպես վարձատու

Ընկերությունը գործառնական վարձակալությամբ է հանձնել գրասենյակային տարածքներ: Պայմանագրերը կարող են չեղյալ համարվել փոխադարձ համաձայնությամբ:

27. Պայմանականություններ

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնականությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվությանն պարտադիր ապահովագրությունից իր ակտիվների, գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասից ապահովագրություն չունի:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային, արժույթային և մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Ընկերությունը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել Ընկերության գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ այն գործարքների և գործունեության հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը, տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել:

Ընկերությունը գտնում է, որ 2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների պահանջները և Ընկերության հարկային, արժույթային և մաքսային դրությունը կայուն է:

Դատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի խոշոր դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ իր ֆինանսական վիճակի վրա:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Վերահսկողություն

Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում նրա միակ բաժնետերը՝ Հայաստանի Հանրապետությունը: Ընկերության բաժնետոմսերը կառավարվում են ՀՀ կառավարության և նրա լիազորված անձի՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի կողմից:

Գործարքներ ղեկավարության հետ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ	117 688	105 146
Ընդամենը	117 688	105 146

Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

	2021թ	2020թ	Մնացորդը 31.12.2021թ	Մնացորդը 31.12.2020թ
Ծառայությունների մատուցում ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններին	237 077	385 692	30 169	16 727

29. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

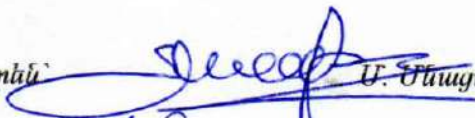
Ճշգրտվող դեպքեր հաշվետու ամսաթվից հետո (31.12.2021թ) մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթիվը՝ 04.05.2022թ տեղի չեն ունեցել:

Կորոնավիրուսային համավարակի /COVID-19/ զարգացումների մասշտաբը և տևողությունը մնում են

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆին. հաշվ. աուդիտ

անորոշ և դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության դրամական միջոցների հոսքերի և ֆինանսական վիճակի վրա: Ընկերությունը այս համավարակը համարում է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտող իրադարձություն, որի ֆինանսական ազդեցությունը ներկայումս չի կարող գնահատվել վստահության բավարար մակարդակով:

Գլխավոր տնօրեն՝

 Մ. Մեսցակյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

 Լ. Մելիկյան

